

graphic registration of the heart beat). Bij den laatste vindt men het volgende onderschrift onder een curve van sinusblok.

„Polygraphic curve showing a sinus irregularity during a period of suspended respiration. The arterial curve resembles those found in partial A-V. block: the venous curve shows that the auricle participates in the irregularity. The diagram reads the events of the heart upon the hypothesis of „sino-auricular” block”.

Een korte samenvatting dus van mijn zienswijze.

Rotterdam, 4 Juli 1928.

A. K. J. DE HAAS.

BLOEDZUIGERS BIJ ADERONTSTEKING.

Aan collega THOLEN wil ik het volgende antwoorden: U laat mijn casuistische mededeeling over dit onderwerp een weinig te vroeg eindigen. Het einde is niet zooals THOLEN schrijft „Dat het gevaar over embolie door deze methode wordt vergroot, is waarschijnlijk en wordt door onze waarneming bevestigd”. Hierna volgt nog: „Met zekerheid is dit slechts vast te stellen met behulp van groote getallen”.

Men zal een goed oordeel over deze quaestie eerst kunnen krijgen, indien met elkaar vergeleken worden twee reeksen van patiënten met thrombophlebitis, die behandeld zijn met en zonder bloedzuigers. Indien echter de bloedzuigers gebruikt worden „in die gevallen waar de symptomen eener thrombose nog niet duidelijk waren, doch slechts een vermoeden bestond van een beginnend proces”, zooals u schrijft, is het niet zeker dat al de behandelde patiënten inderdaad lijden aan thrombophlebitis. Dit is van belang voor het verkrijgen van een juiste statistiek en oordeel over deze behandelingswijze.

U beschrijft ook een geval met doodelijken afloop door longembolie. Het staat m.i. echter niet vast, dat hierdoor niets ten nadeele van de ingestelde therapie kan worden gezegd. U is hier van een andere meening.

Het heeft mij bij de door ons behandelde patiënte wel getroffen, dat de waar te nemen verschijnselen eerst na het gebruik van den tweeden bloedzuiger, snel zijn verdwenen en dat enkele dagen hierna de doodelijke longembolie is gevolgd. Ten slotte wil ik er u op wijzen, dat ik heb medegedeeld, dat de eerste bloedzuiger is opgezet één dag na het optreden der eerste verschijnselen van thrombophlebitis en niet zooals u meent 7 dagen hierna.

Rotterdam, 8 Juli 1928.

TEN BERGE.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

TORONTO. — **Kosteloze insuline-behandeling.** In Ontario wordt de insuline kosteloos aan lijdende aan diabetes verstrekt, tot een hoeveelheid van meer dan een millioen eenheden per maand. Gedurende April kostte dit de regeering 5 dollars per patiënt. Als verdere bemoeiing van den staat op geneeskundig gebied moge worden vermeld de rondreis van een policliniek door Noordelijk Alberta gedurende Mei. Twee artsen, een tandarts en drie zusters werkten samen met de plaatselijke geneeskundigen. Zij verrichtten kleine operaties en gaven desgevraagd consulten. In de provincie Saskatchewan werden de gebitten van 10000 kinderen nagezien en 95000 vlugschriften over tandverzorging uitgedeeld (*Journ. Am. med. Ass.*, 9 Juni).

LAUSANNE. — **Eerste internationale conferentie over licht.** Te Lausanne en te Leysin zal van 10 tot 13 September a.s. een conferentie